

Sygn. akt IV U 377/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 października 2018 r. w S.

odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 27 marca 2018 r. Nr (...)

w sprawie J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od J. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 377/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 marca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017, poz. 1383 ze zm.) w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił J. M. prawa do emerytury, albowiem nie osiągnął wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat dla mężczyzn, a także na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony J. M., wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Zaskarżonej decyzji zarzucił sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, a także nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności dotyczących prawa do emerytury w wieku obniżonym. Wskazywał, iż do stażu pracy powinien mu zostać doliczony okres, kiedy był zarejestrowany jako bezrobotny tj. od 11

listopada 1996 r. do 10 lutego 1997r., gdyż w tym okresie stale pracował w gospodarstwie rolnym rodziców (odwołanie k. 1-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazano, iż ubezpieczony ukończył wymagany ustawą wiek, jednakże, nadal nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 25 lat. ZUS podkreślił, iż zgodnie z art. 6 i 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresami składkowymi są przypadające po dniu 14 listopada 1991 r. okresy pobierania zasiłków dla bezrobotnych, zasiłku szkoleniowego i stypendium z Funduszu Pracy. Zatem, okres pozostawania bez pracy jeżeli przypada po dniu 14 listopada 1991 r. może być uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury pod warunkiem, że w tym okresie był pobierany zasiłek dla bezrobotnych. Wobec powyższego, organ rentowy wskazał, iż okres od 11 listopada 1996 r. do 10 lutego 1997 r. pozostaje bez wpływu na prawo J. M. do emerytury i traktowany jest jako okres zerowy. W/w okresie pracy ubezpieczonego w rodzinnym gospodarstwie rolnym nie zaliczono jako okresu uzupełniającego do ogólnego stażu pracy, ponieważ za J. M. nie zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne rolników (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.6-8).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony **J. M.**, ur. (...), w dniu 19 lutego 2018 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (k. 1-3v akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, iż ubezpieczony posiada na dzień 1 stycznia 1999 r. staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 2 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 24 lata, 7 miesięcy i 10 dni, a okresy nieskładkowe 2 miesiące i 22 dni. Ponadto organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony udowodnił staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 17 lat, 6 miesięcy i 4 dni.

Z uwagi na brak wymaganego przepisami okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 25 lat na dzień 1 stycznia 1999 r. decyzją z 27 marca 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z 27 marca 2018 r., k. 27 akt emerytalnych).

Ubezpieczony J. M. w okresie od 1 września 1973 r. do 31 lipca 1976 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział (...) w Pilawie w ramach umowy o naukę zawodu jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej w G. (zaświadczenie z 30 lipca 1976r. k. 9 akt emerytalnych, umowa o naukę zawodu z 1 września 1973 r. k. 13-14 akt emerytalnych). Od 2 sierpnia 1976 r. do 5 maja 1981 r. J. M. pracował w Spółdzielni (...) w S. Oddział w G. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, zaś od 7 maja 1981 r. do 15 marca 1987 r. był zatrudniony w (...) Spółdzielni (...) w G., jako mechanik napraw pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych, maszynisty chłodniczego a także operator maszyn i urządzeń produktów płynnych. Od 16 marca 1987 r. do 8 sierpnia 1996 r. ubezpieczony kontynuował zatrudnienie w Zakładach (...) S.A.” w W. Oddział w G. na stanowisku maszynista chłodniczy (świadcstwa pracy ubezpieczonego w okresach w/w k. 16-19 akt emerytalnych i k. 4-6 akt rentowych).

W okresie od 11 września 1996 r. do 31 sierpnia 1997 r. J. M. był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. jako osoba bezrobotna. Zasiłek pobierał w okresie od 12 września 1996 r. do 11 listopada 1996 r. oraz od 10 lutego 1997 r. do 31 sierpnia 1997 r. (zaświadczenie k. 9 akt rentowych i k. 5 akt sprawy).

Od 15 września 1997 r. do 15 grudnia 1998 r. ubezpieczony pracował w Zakładach Produkcji (...) S.C.” w J. (bezsporne, świadectwo pracy – k. 10 akt rentowych).

W okresie od 11 listopada 1996 r. do 10 lutego 1997 r. J. M. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników i w związku z tym nie opłacał za ten okres składek na to ubezpieczenie. W tym okresie ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny i był właścicielem tylko działki siedliskowej o powierzchni 11 arów (okoliczność przyznane przez ubezpieczonego k. 15v).

Łącznie ubezpieczony na datę 1 stycznia 1999 r. udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lata, 10 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 25 lat.

Ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa (okoliczności niesporne, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę –k. 2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. M. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Wszystkie wymienione powyżej przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie, aby prawo do emerytury w warunkach szczególnych zostało przyznane osobie, która się o nie ubiega. W sytuacji, gdy chociaż jedna przesłanka nie zostanie spełniona to prawo nie przysługuje.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy J. M. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. okresami składkowymi i nieskładkowymi w wymiarze 25 lat. Pozostałe przesłanki do przyznania emerytury w warunkach szczególnych nie były sporne, gdyż wiek 60 lat ukończył z dniem 23 kwietnia 2018 r.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, aby ubezpieczony spełnił sporną przesłankę, gdyż zgodnie z wyliczeniami organu rentowego ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 2 dni.

Zdaniem Sądu Okręgowego, argumenty podniesione przez ubezpieczonego w odwołaniu nie mają wpływu na prawidłowość zaskarżonej decyzji. Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999 r. wszystkie możliwe do zaliczenia okresy składkowe i nieskładkowe, w tym okres praktycznej nauki zawodu od 01.09.1973 r.

W ocenie Sądu, bez znaczenia pozostaje fakt, że ubezpieczony od 11 listopada 1996 r. do 10 lutego 1997 r. był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do pobierania zasiłku. Taki okres nie jest okresem ani składkowym wymienionym w art. 6 ani nieskładkowym wymienionym w art. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Ponadto w/w okresie nie można również zaliczyć jako pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury

oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W okolicznościach niniejszej sprawy wskazać należy, iż czasookres przypadający przed dniem 1 stycznia 1983 r., kiedy to nie istniał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, został już ubezpieczonemu zaliczony przez organ rentowy jako okres składkowy w związku z zatrudnieniem w okresie od 01.09.1973 r. do 31.07.1976 r. na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, a od 02.08.1976 r. do 05.05.1981 r. w (...) w S. O/G. i od 07.05.1981 r. do 15.03.1987 r. w OSM w G.. Nie podlega również zaliczeniu okres od listopada 1996 r. do lutego 1997 r. gdyż w tym okresie ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników i nie opłacał składek. Sama praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców po dniu 1 stycznia 1983r. nie jest wystarczająca do uznania tego okresu za okres uzupełniający na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy. Wskazany przepis wymaga bowiem, aby w spornym okresie ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, a także, by za taki okres opłacano składki na to ubezpieczenie. Ubezpieczony w w/w okresie nie był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego rolników jako domownik pozostający z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkujący na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracujący w gospodarstwie. Jak również, J. M., nie spełniał warunków formalnych do objęcia go ubezpieczeniem społecznym rolników, tj. nie prowadził na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczej w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych. W okresie od 11 listopada 1996 r. do 10 lutego 1997 r. za J. M. nie były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Okoliczność powyższe nie były kwestionowane przez ubezpieczonego (protokół rozprawy k. 15v), a ponadto z zaświadczenia wystawionego przez KRUS dnia 10.01.2018 r. (k. 6 akt emerytalnych) wprost wynika, że w spornym okresie nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Powyższe powoduje, że ubezpieczony na datę 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i jego odwołanie od decyzji z dnia 27 marca 2018 r. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z jego wynikiem na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.).